Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 65.055 van 10 maart 1997

A.68.531/VI-13.130

In zake : **ROHR-DARTEVELLE** Françoise,

die woonplaats heeft gekozen bij Mr. Antoinette CORNET, advocaat, Brand Whitlocklaan 30
1200 Brussel,

tegen :

de Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering,

die woonplaats heeft gekozen bij Mr. Martine SCARCEZ, advocaat, Edith Cavellstraat 66/1
1180 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 12 april 1996 ingediende verzoekschrift waarbij Françoise ROHR-DARTEVELLE de nietigverklaring vordert van de ministeriële beslissing van 8 maart 1996 waarbij haar een tuchtschorsing van vier maanden is opgelegd;

Gelet op arrest nr. 60.627 van 28 juni 1996 waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de voormelde beslissing is afgewezen;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer BOUVIER, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 25 oktober 1996 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van verzoekster;

Gelet op de beschikking van 10 januari 1997, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 5 februari 1997;

Gehoord het verslag van de heer ANDERSEN, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. A. CORNET, advocaat, die voor verzoekster verschijnt, en van Mr. E. DERRIKS, loco Mr. M. SCARCEZ, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer BOUVIER, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten aan het geding ten grondslag liggen :

1. Verzoekster is op 6 september 1977 vast benoemd als lerares algemene vakken (geschiedenis) in het hoger secundair onderwijs. Vanaf 1 januari 1984 is

zij aangesteld aan het koninklijk atheneum Madeleine JACQUEMOTTE te Elsene.

2. Aanvankelijk waren haar contacten met de studieprefecte op professioneel gebied goed, maar ze zijn vervolgens zozeer verslechterd dat ze conflictueel zijn geworden.

De studieprefecte zendt op 23 september 1994 aan de directeur-generaal van het secundair onderwijs een aantal persoonskaarten betreffende verzoekster en vraagt dat ze ter beschikking zou worden gesteld wegens ambtsontheffing in het belang van de dienst en dat haar aanstelling daarna zou worden veranderd.

3. Verzoekster heeft in maart 1993 zelf reeds een nieuwe aanstelling gevraagd buiten het atheneum. Zij heeft die aanvraag herhaaldelijk ingediend.

4. In het conflict tussen de studieprefecte en verzoekster dienen de volgende elementen in het bijzonder te worden aangestipt :

- bij brief van 23 oktober 1994 aan de directeur-generaal van het secundair onderwijs brengt verzoekster tweeëndertig beschuldigingen in tegen de studieprefecte, en in een brief van 26 oktober 1994 aan de studieprefecte dreigt ze ermee de gebrekkige werking van de school te onthullen aan de pers;

- op 14 november 1994 deelt ze mede dat ze de lessen geschiedenis in de klas 4e B stopzet "tot (ze) opnieuw in normale omstandigheden kan werken" en ze stelt daarbij de prefecte verantwoordelijk voor haar initiatief.

5. In aansluiting op het verslag dat is opgesteld op 15 december 1994 na afloop van de onderzoeksopdracht waarmee twee inspecteurs werden belast, stelt de inspecteur-generaal aan de directeur-generaal voor verzoekster terecht te wijzen en de studieprefecte aanbevelingen te verstrekken over het beheer van de school. Hij stelt tevens vast dat het niet meer mogelijk is een "vreedzame coëxistentie" tussen de prefecte en verzoekster te overwegen.

6. Kort voordien heeft de prefect in een brief van 8 december 1994 aan de administratie onder meer het volgende geschreven :

> " Daar wij van mening zijn dat wij alle mogelijke middelen tot verzoening hebben aangewend en dat die opeenvolging van ernstige feiten de naam van de school en de kwaliteit en de geloofwaardigheid van ons onderwijs schaadt, stellen wij een terbeschikkingstelling wegens ambtsontheffing in het belang van de dienst en de onmiddellijke schorsing van het personeelslid voor, overeenkomstig de artikelen 157bis en 157ter betreffende de preventieve schorsing geregeld bij hoofdstuk IXbis van het statuut vastgelegd bij het koninklijk besluit van 22 maart 1969.".

7. Op 20 januari 1995 wordt verzoekster met ingang van 23 januari preventief in haar ambt geschorst met behoud van wedde; in de beslissing wordt gewag gemaakt van conflictuele betrekkingen tussen de betrokkene en de directie, waarvan wordt beschouwd dat ze de goede werking van de instelling en haar goede naam schaden.

8. Op 15 mei 1995 stelt de administratie voor verzoekster te straffen met een tuchtschorsing van zes maanden omdat ze toegegeven heeft dat ze vijfmaal zonder toestemming de lessen heeft geschorst en omdat ze, weliswaar zonder haar bedreigingen uit te voeren, heeft medegedeeld dat ze van zins was via de pers interne informatie betreffende de instelling te

onthullen met de uitdrukkelijke bedoeling het schoolhoofd nadeel te berokkenen en dat ze zodoende het communicatieprobleem tussen zichzelf en de voornoemde ernstig heeft verslechterd.

9. Op 19 juni 1995 wordt verzoekster in vast verband aangesteld aan het koninklijk atheneum Jules Bordet. Op 14 september wordt met ingang van 1 oktober 1995 een einde gemaakt aan haar preventieve schorsing.

10. Verzoekster heeft op 16 mei 1995 tegen het voorstel van tuchtstraf beroep ingesteld bij de raad van beroep voor het onderwijspersoneel van de Franse Gemeenschap, en deze heeft op 31 januari 1996 met vier stemmen tegen drie geadviseerd dat aan verzoekster dezelfde straf diende te worden opgelegd als die welke was voorgesteld, maar dat de duur ervan moest worden teruggebracht tot vier maanden.

Het advies is door middel van de volgende overwegingen gemotiveerd :

" Overwegende dat de tijdens het schooljaar 1994/1995 aan verzoekster aangewreven fouten reëel en bewezen zijn; dat zij inderdaad, door haar lessen te schorsen zonder voorafgaande toestemming van het schoolhoofd, de bepalingen van artikel 9, tweede lid, van het statuut van 22 maart 1969 heeft overtreden; dat, wegens haar blijvende weigerachtige houding ten opzichte van alle onderrichtingen en initiatieven van haar onmiddellijke hiërarchische meerdere, ten aanzien van haar dezelfde vaststelling dient te worden gedaan wat de bepalingen van artikel 6, tweede lid, van hetzelfde statuut betreft; dat de overtreding van de bepalingen van artikel 7, eerste en derde lid, van het voormelde statuut eveneens vaststaat aangezien de betrokkene herhaaldelijk, in het kader van haar dienstbetrekkingen met de directie van de inrichting, haar discretieplicht die gepaard gaat met haar ambt als leerkracht met voeten heeft getreden, en in het bijzonder wanneer ze zich veroorloofd heeft ermee te dreigen interne informatie betreffende de instelling te onthullen, met dien verstande dat het onschuldige karakter van zulk een voornemen uitdrukkelijk moet

worden verworpen aangezien het gaat over de belangen van het onderwijs van de Franse Gemeenschap;

Gelet echter op de vroegere dienststaten van mevrouw ROHR, die over het geheel genomen vlekkeloos zijn;

Overwegende dat het erop aankomt alle voorwaarden te vervullen die nodig zijn opdat de loopbaan van die leerkracht niet in het gedrang zou komen door een al te ingrijpende maatregel; dat rekening houdend daarmee de duur van zes maanden van de tuchtschorsing zeer lang blijk te zijn; dat een schorsing van de betrokkene voor een duur die wordt teruggebracht tot vier maanden de meest geschikte maatregel zou zijn omdat die het mogelijk maakt dat mevrouw ROHR zich kan herpakken en dat het einde van het schooljaar in de inrichting waar de betrokkene op dit ogenblik in dienst is niet wordt verstoord.".

11. Bij wege van een beslissing van 8 maart 1996 schorst de minister-president van de Franse Gemeenschap verzoekster tuchtrechtelijk voor een periode van vier maanden. De beslissing vermeldt het gemotiveerde advies van de raad van beroep, preciseert dat de schorsingsperiode "zou moeten volstaan om de betrokkene de mogelijkheid te bieden zich te herpakken" en is aangevuld met de volgende uitleg :

" Overwegende dat de volgende feiten die mevrouw ROHR worden aangewreven, vaststaan en dat zij een schending zijn van de bepalingen inzake het administratief statuut van de betrokkene :

- vijfmaal schorsing van haar lessen zonder voorafgaande toestemming tussen 16 november 1994 en 2 december 1994, wat in strijd is met artikel 9, tweede lid, van het voormelde koninklijk besluit van 22 maart 1969;

- weigering gevolg te geven aan de onderrichtingen en initiatieven van haar hiërarchische meerdere, wat in strijd is met artikel 6, tweede lid, van hetzelfde koninklijk besluit;

- schending van haar discretieplicht zoals bedoeld in artikel 7, eerste en derde lid, van het koninklijk besluit van 22 maart 1969 door interne informatie betreffende de instelling te onthullen (brief van 23 oktober 1994) teneinde haar schoolhoofd nadeel te berokkenen.".

Verzoekster is op 2 april 1996 van die beslissing in kennis gesteld. Het is de bestreden handeling;

Overwegende dat verzoekster een middel, het derde van het beroep, ontleent aan de schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, meer bepaald de artikelen 2 en 3 ervan, om reden dat de verplichting tot motivering onderstelt dat de aangevoerde feiten juist, terzake dienend en voldoende nauwkeurig zijn, terwijl de laatste twee grieven niet vaststaan en de eerste gerechtvaardigd is op grond van redenen buiten de wil van verzoekster; dat zij preciseert dat het motief betreffende het eerste feit niet terzake dienend is omdat het geen rekening houdt met de context waarin de feiten zich hebben voorgedaan, noch met de uitleg die zij vóór de raad van beroep heeft gegeven, dat de tweede grief onnauwkeurig is en, in de veronderstelling dat zou worden verwezen naar het bevel de les van 14 september 1994 te geven, niet vaststaat, dat de derde grief niet bewezen is, en dat voor het overige de verwijzing naar de door de raad van beroep in aanmerking genomen feiten geen voldoende motivering is; dat zij er in haar memorie van wederantwoord aan toevoegt dat de bestreden beslissing niet mag worden gemotiveerd op grond van nieuwe feiten die niet in die beslissing zijn vermeld;

Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord betoogt dat, wat de eerste grief betreft, verzoekster zelf de werkelijkheid van de feiten toegeeft, maar dat zij tracht het belang ervan te minimaliseren of zich te verantwoorden door zich te beroepen op elementen die zij reeds heeft aangehaald tijdens de tuchtprocedure zonder echter de raad van beroep en de overheid belast met de disciplinaire macht te overtuigen, en dat, wat de tweede grief betreft,

rekening dient te worden gehouden met de feiten die zich op woensdag 14 september 1994 hebben voorgedaan en tevens met een aan verzoekster gerichte brief van 29 september 1994 van de studieprefecte waarin deze betreurt dat gene het gezag van het schoolhoofd negeert, alsmede met brieven van leerlingen en collega's, en, in verband met de derde grief, niet alleen met de brief die verzoekster op 23 oktober 1994 aan de prefecte heeft gericht, maar eveneens met de algemene houding van verzoekster ten aanzien van de directie, haar collega's en haar leerlingen; dat, wat die laatste grief betreft, de verwerende partij in ondergeschikte orde oppert dat de raad van beroep het beweerdelijk onschuldige karakter van de door verzoekster geuite bedoeling bepaalde feiten te onthullen, heeft ontkend; dat de verwerende partij voor de rest aanvoert dat de beslissing duidelijk gemotiveerd is en bovendien herinnert aan het advies van de raad van beroep waarnaar ze verwijst;

Overwegende dat, om te bepalen of voldaan is aan de verplichting een handeling naar de vorm te motiveren, slechts rekening kan worden gehouden met de motieven die zijn vermeld in de beslissing zelf of in documenten waarvan de betrokkenen kennis hebben en waarnaar wordt verwezen; dat motieven die naderhand worden aangevoerd bijgevolg moeten worden geweerd; dat de verwijzing naar het gemotiveerde advies van de raad van beroep in de bestreden beslissing voor deze niet kan gelden als een uitdrukkelijke motivering; dat de Raad van State in dezen slechts rekening kan houden met drie feiten die ten laste van verzoekster zijn gelegd en die voor de verwerende partij de bestreden tuchtstraf hebben gerechtvaardigd :

1° het vijfmaal schorsen van de lessen zonder voorafgaande toestemming tussen 16 november en 2 december 1994;

2° de weigering gevolg te geven aan de onderrichtingen en initiatieven van haar meerdere;
3° de schending van de discretieplicht "door interne informatie betreffende de instelling te onthullen (brief van 23 oktober 1994) teneinde haar schoolhoofd nadeel te berokkenen";

Overwegende dat de tweede grief in algemene bewoordingen is gesteld die het niet mogelijk maken de aan verzoekster verweten feiten nauwkeurig te bepalen : dat verzoekster gewag maakt van één enkel feit, namelijk de weigering les te geven op 14 september 1994, terwijl de verwerende partij ook andere elementen aanvoert in haar memorie van antwoord; dat het administratief dossier in ieder geval geen enkele aanwijzing bevat van andere weigeringen gevolg te geven aan de bevelen van de studieprefecte dan die van 14 september 1994, waarvoor verzoekster een rechtvaardiging aanvoert; dat de derde grief feitelijk onjuist is; dat het inderdaad duidelijk is dat verzoekster de prefecte er weliswaar mee gedreigd heeft interne informatie betreffende de instelling te onthullen, maar dat ze die bedreiging nooit heeft uitgevoerd; dat, aangezien de tweede grief te onnauwkeurig is verwoord en bovendien onvoldoende bewezen is, en dat de derde grief feitelijk onjuist is, niets toelaat te stellen dat de verwerende partij, gesteld nog dat vaststaat dat geen rekening zou zijn gehouden met de in verband met de eerste grief door verzoekster gegeven rechtvaardigingen, dezelfde beslissing zou hebben genomen op grond van de eerste grief alleen; dat het middel gegrond is;

Overwegende dat er geen grond is om de overige middelen te onderzoeken, die, gesteld dat ze gegrond zijn, geen ruimere nietigverklaring kunnen meebrengen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De beslissing van 8 maart 1996 van de minister-president van de Franse Gemeenschap waarbij aan Françoise ROHR-DARTEVELLE een tuchtschorsing van vier maanden is opgelegd, wordt vernietigd.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op tien maart 1900 zevenennegentig door :

de HH.	ANDERSEN,	kamervoorzitter,
	LEROY,	staatsraad,
	HANSE,	staatsraad,
Mevr.	MALCORPS,	griffier.

De Griffier, **De Voorzitter,**

M.-Chr. MALCORPS. **R. ANDERSEN.**

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOöRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.**